

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

"Aprobat"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Tatiana Vișniovaia

18 februarie 2019

Curriculumul modular

S.07.O.032 Didactica activităților de educare a limbajului I

Specialitatea:

11210 Educație timpurie

Calificarea:

Educator

Aprobat:

la sedința Consiliului Profesorat al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, din 18 februarie 2019

Director

 Tatiana Vișniovaia

Autor:

Pînzari Maria, grad didactic doi, Colegiul ”Mihai Eminescu” din Soroca.

Recenzent:

Usatîi Emilia, grad didactic unu, Colegiul ”Mihai Eminescu” din Soroca.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins:

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice modulului	5
IV. Administrarea modulului	5
V. Unitățile de învățare.....	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	10
VII. Studiu individual ghidat de profesor	10
VIII. Sugestii metodologice	11
IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	12
X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	12
XI. Resursele didactice recomandate elevilor.....	13

I. Preliminarii

În conformitate cu exigențele cu privire la pregătirea viitorilor educatori, care au menirea de a efectua dezvoltarea armonioasă a copiilor în instituțiile preșcolare, această unitate de curs propune un cadru adecvat activității didactice specifice domeniului de formare profesională. În contextul conceptului educațional, pe care se construiește învățământul preșcolar, curriculumul reprezintă o performanță notorie a unității în cauză și a practicii pedagogice din instituțiile preșcolare. Menirea ei constă în promovarea unor noi politici educaționale și curriculare cu referire la dezvoltarea sistemului de învățământ și a-i face pe viitorii educatori să înțeleagă rolul și însemnătatea educației pentru limbaj și comunicare în dezvoltarea multilaterală a copiilor de vârstă preșcolară.

Conținutul tematic al unității de curs *Didactica activităților de educare a limbajului I* se adresează atât cititorului experimentat (pedagogilor din învățământul preșcolar, educatoarelor, absolvenților colegiilor pedagogice și/sau ale facultăților de profil), cât și celui neavizat, tuturor celor care contribuie, prin priceperea și măiestria lor, la instruirea și educarea copilului mic.

Grupul-țintă, menit să descopere problematica abordată, îl reprezintă de fapt educatorul de azi și de mâine, preocupat de formarea și perfecționarea continuă, de valorificarea, în cadrul procesului instructiv-educativ, a celor mai eficiente metode de abordare centrată pe copil pentru întemeierea unei instituții prietenoase copilului și de modelare a personalității.

Studiind cu interes și arzândă curiozitate, se va constata că această unitate de curs oferă o sinteză necesară a cunoștințelor psihopedagogice și metodice necesare viitorilor pedagogi, cu noțiuni teoretice bine documentate, completate de exemplificări bine argumentate.

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Modernizarea Învățământului în Republica Moldova este determinată social și se vrea, prin definiție, prospectivă. Aceasta trebuie să antreneze în procesul educațional noutățile, create de actualul cadru valoric: științe, performanțe umane ș.a. Aceste caracteristici direcționează în măsura posibilităților noua viziune asupra Curriculumului la unitatea de curs *Didactica activităților de educare a limbajului I*.

Obiectivul major de predare-învățare constă în formarea, la viitorul pedagog, a unui bagaj de cunoștințe despre procesul de desfășurare a activităților de educație pentru limbaj și comunicare, în cadrul instituțiilor preșcolare, și deprinderilor practice de dirijare nemijlocită a procesului respectiv prin tehnologii contemporane eficiente. Formarea integrală a unei personalități creative, utilă societății, trebuie să se producă în baza unei dezvoltări continue a competențelor de comunicare activă, a educației profesionale, intelectuale etc.

Din aceste considerente, accentul se pune pe valorile formative adecvate, în scopul asigurării depline a funcției de comunicare. Acest fapt asigură promovarea valorilor naționale și abordarea multiculturală a conținuturilor activităților, care se vor manifesta prin atașament față de pământul natal, prin identificarea deplină cu poporul din care face parte, prin aprecierea și respectarea limbii materne, a valorilor culturale, a tradițiilor și obiceiurilor neamului său.

III. Competențele specifice modulului

Termenul de *competență* are numeroase accepțiuni: el a migrat ușor dinspre domeniul profesional-tehnic către educație, primind valențe complexe în acest domeniu. Proiectarea curriculumului pe competențe vine în întâmpinarea achizițiilor – rezultat al cercetărilor din didactica cognitivă, conform cărora prin competență se realizează, în mod exemplar, transferul și mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în situații/contexte noi și dinamice.

Astfel, ca finalitate a cursului, se vor accentua următoarele competențe:

CS1. Formarea abilităților de lucru cu literatura de specialitate;

CS2. Identificarea specificului de didactică sau știință a procesului de învățământ;

CS3. Cercetarea reperelor fundamentale ale activităților instructiv-educative în instituțiile preșcolare;

CS4. Implementarea strategiilor didactice utilizate în educația timpurie;

CS5. Utilizarea modalităților specifice de realizare a activităților de educare a limbajului.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VII	120	30	45	45	Examen	4

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Limba maternă în sistemul educației timpurii.		
UC1. Familiarizarea elevilor cu specificul limbii materne.	1.1. Însemnătatea limbii materne în dezvoltarea armonioasă a copiilor de vârstă timpurie. 1.2. Vorbirea educatorului ca mijloc de dezvoltare a limbajului și comunicării la copii. 1.3. Obiectivele și formele de lucru la educarea limbajului și comunicării în instituțiile de educație timpurie.	A.1. Înțelegerea rolului limbii materne în sistemul educației preșcolare. A.2. Lansarea explicațiilor cu privire la însemnătatea limbii materne în dezvoltarea armonioasă a preșcolarilor.
2. Modalități de realizare a activităților de educație pentru limbaj și comunicare.		
UC2. Remarcarea celor mai semnificative strategii didactice de lucru la educarea limbajului și comunicării în diferite grupe de vârstă.	2.1. Jocul didactic. Rolul și importanța jocului didactic. Organizarea și desfășurarea jocurilor didactice. 2.2. Observarea. Tipuri de observări. Pregătirea, organizarea și desfășurarea activităților de observare. 2.3. Convorbirea. Specificul activităților de convorbire. Structura activităților de convorbire. 2.4. Lectura după imagini. Specificul și importanța lecturii după imagini. Pregătirea și desfășurarea lecturii după imagini. 2.5. Povestirea. 5.1. Povestirea educatoarei. Tematica activității de povestire. Desfășurarea activității de povestire. 5.2. Povestirea copiilor. Povestirea după un	A.3. Desfășurarea jocurilor didactice în educația timpurie. A.4. Definirea trăsăturilor specifice ale activității de observare. A.5. Recunoașterea specificului de formare a vorbirii dialogate la copiii de vârstă preșcolară. A.6. Cunoașterea metodelor de desfășurare a activităților de lucru cu imaginile în instituțiile preșcolare. A.7. Înțelegerea formelor de lucru asupra textului literar la copii. A.8. Asimilarea specificului de lucru cu operele literare. A.9. Perceperea lucrului cu speciile literare. A.10. Cunoașterea formelor de lucru cu textul literar în

	plan. Povestirea după ilustrații. Povestirile cu început dat. Povestirile copiilor după modelul educatoarei. Repovestirea. 2.6. Memorizarea. Valoarea instructiv – educativă a poeziilor. Organizarea și desfășurarea activităților de memorizare.	afara activităților. A.11. Inițierea în cadrul domeniului ce ține de lucrul cu textul poetic la etapa timpurie.
3. Didactica lucrului lexical și familiarizarea copiilor cu mediul înconjurător.		
UC3. Descoperirea direcțiilor și sarcinilor principale de explorare a mediului înconjurător.	3.1. Însemnătatea și obiectivele lucrului lexical în instituțiile de educație timpurie. 3.2. Analiza cerințelor înaintate de <i>Curriculumul pentru educația timpurie</i>. 3.3. Excursiile – rolul lor în familiarizarea copiilor cu mediul înconjurător și dezvoltarea vocabularului. 3.4. Alcătuirea și analiza proiectelor didactice ale excursiilor. 3.5. Didactica lucrului cu ghicitorile în diferite grupe de vârstă. 3.6. Alcătuirea și analiza albumului cu ghicitori.	A.12. Ilustrarea obiectivelor de lucru asupra lexicului. A.13. Demonstrarea capacităților practice de lucru cu programa. A.14. Aplicarea în practică a metodelor de lucru. A.15. Realizarea proiectelor didactice. A.16. Planificarea lucrului cu ghicitorile. A.17. Elaborarea albumului cu ghicitori.
4. Didactica educației culturii sonore a vorbirii.		
UC4. Remarcarea celor mai semnificative procedee de lucru la educarea culturii sonore a vorbirii la vârsta preșcolară.	4.1. Noțiuni generale despre cultura sonoră a vorbirii. Conținutul lucrului la educarea culturii sonore a vorbirii. 4.2. Analiza cerințelor înaintate de <i>Curriculumul pentru educația timpurie</i>. 4.3. Didactica dezvoltării atenției auditive,	A.18. Descrierea conținutului muncii asupra aspectului fonetic al vorbirii. A.19. Definirea trăsăturilor specifice aspectului fonetic al limbajului. A.20. Recunoașterea specificului de formare a auzului fonematic la copiii de vârstă preșcolară.

	a auzului fonematic al copiilor de diferite vârste. 4.4. Dezvoltarea expresivității vorbirii, formarea dicției. 4.5. Căile de formare a pronunțării sonore corecte. Materialul verbal necesar pentru lucrul la educarea culturii sonore. 4.6. Jocurile didactice ce contribuie la educarea culturii sonore a vorbirii. 4.7. Alcătuirea și analiza albumului „Pronunță corect”.	A.21. Imitarea cerințelor de formare a expresivității vorbirii. A.22. Selectarea materialului verbal necesar la educarea culturii sonore. A.23. Selectarea jocurilor didactice cu un conținut fonematic. A.24. Elaborarea unui album de lucru fonematic.
5. Didactica formării structurii gramaticale a vorbirii.		
UC5. Remarcarea celor mai semnificative procedee de lucru la formarea structurii gramaticale a vorbirii la vârsta preșcolară.	5.1. Specificul însușirii structurii gramaticale de către preșcolari. 5.2. Greșelile tipice în asimilarea structurii gramaticale a vorbirii la preșcolari. 5.3. Cerințele formării structurii gramaticale în la etapa timpurie. 5.4. Metodele și procedeele de lucru asupra structurii gramaticale. 5.5. Exerciții și jocuri didactice ce contribuie la formarea structurii gramaticale a vorbirii.	A.25. Identificarea conținutului de însușire a structurii gramaticale. A.26. Observarea greșelilor gramaticale la preșcolari. A.27. Formularea obiectivelor pentru formarea structurii gramaticale. A.28. Aplicarea metodelor în cadrul formării structurii gramaticale a vorbirii. A.29. Selectarea exercițiilor și jocurilor cu conținut gramatical.
6. Didactica dezvoltării vorbirii coerente.		
UC6. Asimilarea elementelor conceptuale în dezvoltarea limbajului.	6.1. Didactica dezvoltării vorbirii dialogate. Obiectivele și conținutul lucrului. Convorbirile individuale și colective. 6.2. Analiza cerințelor înaintate de <i>Curriculumul pentru educația timpurie</i>.	A.30. Urmarea sarcinilor de dezvoltare a vorbirii dialogate. A.31. Ghidarea acțiunilor prin intermediul curricular. A.32. Realizarea activităților practice în instituțiile

	6.3. Alcătuirea și analiza proiectelor didactice ale convorbirilor pe diverse teme, în grupe diferite. 6.4. Jocurile didactice ce contribuie la dezvoltarea vorbirii dialogate. 6.5. Didactica dezvoltării vorbirii monologate. Obiectivele și conținutul lucrului. Felurile povestirilor. 6.6. Didactica povestirii copiilor după jucărie. Povestirea-model după jucărie. 6.7. Alcătuirea și analiza proiectelor didactice ale activității de povestire după jucărie. 6.8. Repovestirea și rolul ei în învățarea copiilor de a povesti. Didactica repovestirii în diferite grupe. 6.9. Analiza textelor pentru repovestire. Alcătuirea întrebărilor la texte. 6.10. Alcătuirea și analiza proiectelor didactice ale activității de repovestire.	preșcolare. A.33. Selectarea jocurilor cu un conținut dialogat. A.34. Urmarea sarcinilor de dezvoltare a vorbirii monologate. A.35. Selectarea jucăriilor pentru povestire. A.36. Asimilarea specificului de lucru în cadrul activităților practice. A.37. Detectarea lucrului la repovestire. A.38. Selectarea textelor pentru repovestire. A.39. Proiectarea activităților în instituțiile preșcolare.
--	--	--

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Limba maternă în sistemul educației timpurii.	10	2	2	2
2.	Modalități de realizare a activităților de educație pentru limbaj și comunicare.	20	6	10	10
3.	Didactica lucrului lexical și familiarizarea copiilor cu mediul înconjurător.	20	6	9	11
4.	Didactica educației culturii sonore a vorbirii.	20	5	7	7
5.	Didactica formării structurii gramaticale a vorbirii.	20	5	7	5
6.	Didactica dezvoltării vorbirii coerente.	20	6	10	10
	Total	120	30	45	45

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru Studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Limba maternă în sistemul educației timpurii.			
Însemnătatea limbii materne în dezvoltarea armonioasă a copiilor de vârstă preșcolară. Vorbirea educadorului ca mijloc de dezvoltare a vorbirii copiilor. Obiectivele și formele de lucru la dezvoltarea vorbirii în instituțiile preșcolare.	Referat	Prezentare orală	Săptămâna 2
2. Modalități de realizare a activităților de educație pentru limbaj și comunicare.			
Jocul didactic. Observarea. Convorbirea. Lectura după imagini.	Proiectare jocuri Proiect didactic Proiect de grup	Prezentare Comunicare orală Derulare	Săptămâna 4

Povestirea.	Lucrul cu textele artistice	Demonstrare	Săptămâna 5
Memorizarea.	Proiect didactic	Prezentare	
3. Didactica lucrului lexical și familiarizarea copiilor cu mediul înconjurător.			
Însemnătatea și obiectivele lucrului lexical în grădinița de copii.	Realizarea schemelor tematice	Demonstrarea modelelor-scheme	Săptămâna 6
Cerințele Curriculumului pentru educația timpurie.	Formularea de subcompetențe	Prezentare	
Excursiile – rolul lor în familiarizarea copiilor cu mediul înconjurător și dezvoltarea vocabularului.	Proiect didactic	Comunicare orală	Săptămâna 8
Alcătuirea și analiza albumului cu ghicitori.	Proiect individual		
4. Didactica educației culturii sonore a vorbirii.			
Noțiuni generale despre cultura sonoră a vorbirii. Obiectivele și conținutul lucrului la educarea culturii sonore a vorbirii.	Realizarea schemelor tematice	Demonstrarea modelelor-scheme	Săptămâna 9
Cerințele Curriculumului pentru educația timpurie.	Formularea de subcompetențe		
Jocurile didactice ce contribuie la educarea culturii sonore a vorbirii.	Selectare exerciții, jocuri	Prezentare	
Alcătuirea și analiza albumului „Pronunță corect”.	Proiect individual		Săptămâna 11
5. Didactica formării structurii gramaticale a vorbirii.			
Specificul însușirii structurii gramaticale de către preșcolari.	Realizarea schemelor tematice	Demonstrarea modelelor-scheme	Săptămâna 12
Exerciții și jocuri didactice ce contribuie la formarea structurii gramaticale a vorbirii.	Selectare exerciții, jocuri	Prezentare	
6. Didactica dezvoltării vorbirii coerente.			
Didactica dezvoltării vorbirii dialogate. Obiectivele și conținutul lucrului. Convorbirile individuale și colective.	Realizarea schemelor tematice	Demonstrarea modelelor-scheme	Săptămâna 13
Alcătuirea și analiza proiectelor didactice ale convorbirilor pe diverse teme.	Proiect didactic	Prezentare	

Jocurile didactice ce contribuie la dezvoltarea vorbirii dialogate.	Selectare exerciții, jocuri	Comunicare	Săptămâna 14
Alcătuirea și analiza proiectelor didactice ale activității de povestire după jucărie.	Proiect didactic		
Analiza textelor pentru repovestire.		Prezentare	Săptămâna 15
Alcătuirea întrebărilor la texte.	Plan de întrebări		

VIII. Sugestii metodologice

Metode și procedee folosite în cadrul modului:

1. Explicația;
2. Diagrama Venn;
3. Munca individuală;
4. Explozia stelară;
5. Studiul de caz;
6. Portofoliul; etc.

IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea elevilor are loc atât în baza cunoștințelor teoretice cât și în baza rezolvărilor situațiilor practice (proiecte de orice ordin).

Evaluarea va viza eficacitatea cursului prin prisma raportului dintre obiectivele proiectate și rezultatele obținute de către elevi în activitatea de învățare. Ea va viza nu numai cunoștințe, ci și capacități de argumentare și de identificare a noțiunilor studiate la diverse tematici.

La fiecare etapă a actului didactic se vor utiliza una sau mai multe tehnici de evaluare, cum ar fi:

- Proba scrisă – este o modalitate prin care se dovedește, se demonstrează dacă cunoștințele obținute corespund scopului și cerințelor profesorului.
- Observarea – este o metodă de cercetare primară nonreactivă. Ea presupune urmărirea subiectului fără ca acesta să fie sfidat, în scopul de a culege informații privind comportamentul lui în diverse situații și modul în care reacționează la anumiți stimuli.
- Proiecte individuale – ca metodă interactivă individuală, se poate desfășura pe parcursul a câtorva zile sau săptămâni, care are o importantă valoare instructiv-educativă, deoarece îl implică activ pe elev în crearea și colectarea materialelor constitutive.
- Portofoliu – mapă în care sunt păstrate toate proiectele didactice, schemele elaborate la unitatea de curs, referate, jocuri, fișe etc.
- Jocul didactic – o metodă de instruire, model simplificat și formal al unei situații pentru a face posibilă analiza unor situații noi. Jocul utilizat ca mijloc de realizare a educației reprezintă, practic, resortul intim care a propulsat umanitatea spre civilizație și care a determinat o dublă luare în stăpânire: a mediului de către om și a omului de către el însuși.

X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Sală de clasă amenajată corespunzător cerințelor de învățare, precum și materiale didactice: suport de curs, caiete, alte rechizite școlare după necesitate, mijloace didactice: tablă, proiector, computer și alte mijloace în conformitate cu activitățile și cerințele de moment.

XI. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată
1.	<i>Curriculum pentru educație timpurie</i> , Aprobare la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1699 din 15 noiembrie 2018).	Biblioteca Sala de lectură
2.	Cemortan, S., <i>Formarea premiselor cititului și scrisului în preșcolaritate</i> . Chișinău: Universitas, 1999.	Biblioteca Sala de lectură
3.	Cemortan-Secară, S., <i>Dezvoltarea verbal-artistică a preșcolarilor</i> . Chișinău: Știința, 1992.	Biblioteca Sala de lectură
4.	Dumitrana, M., <i>Educarea limbajului în învățământul preșcolar</i> . București: E.D.P., 2000.	Biblioteca Sala de lectură
5.	Pintilie, M., <i>Metode moderne de învățare – evaluare</i> . Cluj-Napoca: Eurodidact, 2002.	Biblioteca Sala de lectură
6.	Lavric, M., <i>Metodica dezvoltării vorbirii la preșcolari</i> . Chișinău: Tipografia Centrală, 1992.	Biblioteca Sala de lectură
7.	Suport de curs	Sala de grupă